

Sıkıyönetimsiz toplu sözleşme! Demokratik basına özgürlük! Emperyalist baskılara, gerici-faşist güçlerin hükümet devirme girişimine karşı savaşı!

Uzatmalı baskı

Hükümet sıkıyönetimi uzattı. Ama böylesi geniş halk yığınları üzerinde zorbalığı uzatmakla burjuvazi, ne ekonomik, politik, sosyal bunalımın burgacından ülkeyi kurtarabilir, ne hiç birşey. Tersine, işbirlikçi tekelci burjuvazinin talanı, geniş emekçi yığınlarını acımasız sömürüsü daha da üsteliyor. Faşist tirmanı durmamış, durdurulmamıştır. Uzatmalı Amerikan, NATO baskısı Türkiye üzerinde daha da yoğunlaşıyor.

Bu sıkıyönetim, bilindiği gibi, hem iç gericiğin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin, hem Amerika'nın, NATO'nun baskı ve isteğiyle geldi. Bununla, yeni toplu sözleşme döneminde yarım milyon işçinin direncini kırmak, bunalımın yükünü emekçi yığınların sırtına daha da bindirmek istiyor.

Türkiye'de gelişen ulusal bağımsızlık direnişi, işçi sınıfının savaş dinamizmi, TKP'nin sürekli artan, politik yaşamı etkileyen gelişmesi ve bölgemizde ulusal bağımsızlık, barış güvenlik hareketlerinin yoğunlaşması Amerikan emperyalistlerini, NATO elebaşılarını telaşa düşürüyor. İran'daki derin, geniş ulusal çapta patlama, kanlı Şah rejiminin yıkılması emperyalistlerin, Türkiye'de gerici egemen çevrelerin uykularını kaçırdı. Bu seferki sıkıyönetim böyle geldi, böylesi bir durum içinde uzatıldı.

İran'dan kaydırılan Amerikan ajanları, CIA görevlileri, Amerikan savaş, dinleme üsleri ve bunların personelleri Anadolu'ya aktarılıyor. Bütün bunları kolayca yapabilmek için sıkıyönetim uzatılıyor.

Yayılcı Amerikan çevrelerinin daha bir telaşı var. Şahlık devrilince CENTO bloku daha da çöküyor. NATO'nun bu uzantısı, Amerikan-İngiliz koltuk değenekleriyle, tek ayak üstüne kalıyor. Bu tek ayak Türkiye'dir. Sıkıyönetimin nedenleri böylece daha iyi ortaya çıkıyor.

Sıkıyönetime karşı geniş halk katmanları arasından gelen tepkiler daha da artacaktır. Ordunun başındaki militarist klik bu tepkileri sıkıyönetimi uzatma yoluyla «önliceğini» Askeri Şura toplantısında açıkladı. Ecevit hükümeti de buna «Evet» dedi.

Halkın sıkıyönetime karşı direnişi gelişecektir. Komünist Partisi bu savaşı yılmadan, durmadan sürdürecektir.

ÇAĞRI

Viyetnam'dan elinizi çekin!

Türkiye Komünist Partisi, Çin hegemonyacılarının Viyetnam Sosyalist Cumhuriyeti'ne karşı giriştiği alçakça saldırıyı kesinlikle yiyor, protesto ediyor. TKP MK, ABD emperyalizminin maşalığını yapan Pekin gericilerinin bu saldırısına karşı şaşırtıcı kahraman Viyetnam halkıyla, komünistleriyle omuz omuza dayanışma içinde olduğunu açıklar.

Çin gericileri, bu saldırıyla, Viyetnam'ın ulusal bağımsızlığını, egemenliğini, top rak bütünlüğünü çiğniyorlar. Saldırıların başlıca amacı, dünya sosyalizminin güney doğudaki kalelerini zayıflatmaktır. Bölgede ve dünyada barışı baltalamaktır. Bu saldırıyla Pekin hükümeti, sosyalizme, barışa, ulusal bağımsızlık hareketine düşmanlığını gösteriyor. O, böylece uluslararası ilişkilerin temel ilkelerini haydutça çiğniyor.

Bu saldırı, Çin'in Amerikan emperyalizmi ve NATO'nun elebaşlarıyla kurduğu bağışıklığın somut bir sonucudur. Den Sio Ping'in Vaşington gezisinin emperyalist plânlarla bağlı olduğu Viyetnam saldırısıyla bir kez daha açığa çıkmış oluyor. ABD emperyalizmi ve kanlı Pol Pot rejiminin alaşağı edilmesiyse de Çin hegemonyacıları bölgede yitirdikleri konumları yeniden elde etmek istiyorlar. Pekin saldırganları tıpkı Hitlerciler gibi emperyalizmin vurucu gücü olmaya adaylıklarını koyuyorlar.

Viyetnam Sosyalist Cumhuriyeti'nin açıkladığı gibi, «Pekin yönetimi Viyetnam'a karşı yürüttüğü düşmanca politikanın fiyaskoyla sonuçlanması üzerine, açıktan açığa eski Çin derebeylerinin, emperyalistlerin, sömürgecilerin saldırganlık yolunu tutuyor.» Pekin militarist yönetimi, yayılma ve büyük hanlar devleti kurma plânlarını topla, tankla, kanla uygulamaya koyuyor. Düne kadar küçük devletlerin sözde «koruyucusu» pozuna girenler, şimdi Viyetnam'ı Çin imparatorlarının çalımıyla «cezalandırmak»tan söz ediyorlar.

Bu saldırı, ülkemizdeki Maocuların iç yüzlerini daha da açığa vuruyor. Türkiye'deki Maocular, militarist, yayılcı Çin gericiliğinin ülkemizdeki ajanları, beşinci kol-larıdır. Pekin uçakları tıpkı efendileri gibi ulusal bağımsızlığın can düşmanıdır. Onların anti-Sovyet, anti-TKP propagandalarının, provokasyonlarının içeriği budur.

TKP, kardeş Viyetnam halkının bu çetin günlerinde, tüm halkımızı, tüm ilerici güçleri ve örgütleri Çin saldırısına karşı çıkmaya ve Viyetnamla dayanışmaya çağırıyor.

Tüm dünya barışını tehdit eden ve yeni bir dünya savaşının tehlikesini taşıyan Pekin hükümetinin bu saldırısına hiç kimse sessiz kalmaz. Türkiye hükümeti, Çin saldırısını açıkça kınamalı ve Viyetnamla dayanışmasını bildirmelidir.

Fransız ve Amerikan emperyalistlerini yenen Viyetnam halkı bu savaştan da utkuyla çıkacaktır. Sovyetler Birliği, sosyalist ülkeler, tüm ilerici dünya halkları Viyetnam halkının haklı savaşının yanındadır.

TKP, bir kez daha sesleniyor: Yayılcı, saldırgan Pekin hegemonyacıları Viyetnam'dan elinizi çekin!

Yaşasın Amerikan emperyalizmine karşı ulusal bağımsızlık için savaşan halkımızın, kahraman Viyetnam halkıyla dayanışması, savaş kardeşliği...

19 Şubat 1979

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

«Güçlü» hükümet

Emperyalizm Türkiye'de kendisi için daha «güvenilir» bir hükümet arıyor. Bu amaçla bizdeki ayakları gerici-faşist ve Maocu güçlere hükümeti yıkmak, AP ile CHP sağ kanadının koalisyonunu oluşturma direktifleri veriyor. AP'nin üst üste yayınladığı bildirimler, iç gericiğin bu alandaki baskılarının yoğunlaştığını ortaya koydu. Faşist MHP de hükümeti yıkmak girişimlerinin başında olduğunu açıkladı. Ardından CIA'nin «gözdesi» M. Toker grubu otaya sürüldü. Pekin'in

beşinci kolu maoculara da bu uğursuz işte görev verildi.

Sıraladığımız bu güçler bir yandan parlamentoda hükümet devirmesi girişimlerine başvuruyor, bir yandan da demagojilerle halkı gerici ayaklanmalara ve iç savaşa kışkırtıyorlar.

CHP'nin geniş kesimleri iç gericiğin hükümet devirmesi amaçlı formüllerine kesinlikle karşı çıktı. Ecevit, tabanın bu

(Devamı 6. sayfada)

TIP 2. BÜYÜK KONGRESİ BAŞKANLIĞINA

Emperyalizme beklilik

Sayın delege arkadaşlar,

TKP Merkez Komitesi, Kongrenizi, tüm delegeleri kardeşçe selâmlar.

Kongreniz, emperyalist çevrelerin, Çin hegemonyacılarının dünya barışı ve güvenliğini tehdit ettiği, Amerikan emperyalizmi ve NATO'nun ülkemiz üzerinde baskılarını arttırdığı, sıkıyönetim koşullarında faşist tehlikenin yoğunlaştığı bir dönemde toplanıyor. Böyle bir durumda, halkımızın önünde duran sorunlar, ancak işçi sınıfının, tüm ulusal ve demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği kurmasıyla çözülebilir.

Günümüzde işçi sınıfının birliğine, sınıf ve yığın sendikacılığına yönelik saldırılar artıyor. Egemen güçler anti-sovyetizmin ve anti-komünizmin, bu arada anti-TKP'ciliğin her türünü alabildiğine körüklüyorlar. TIP'e de yönelen bu saldırılara karşı TKP, partinizle, tüm ilerici güçlerle dayanışma içindedir. Faşist 141. ve 142. maddelerin kaldırılması için çabaların daha da yoğunlaştırılması, komünistlerin, sosyalistlerin, tüm ilerici güçlerin ortak görevidir. TKP, partilerimiz arasındaki görüş ayrılıklarının, yasal engellerin, eylem birliğini önleyebileceğine inanmıyor.

Emperyalizme ve faşist tirmanışa karşı, sıkıyönetime ve bunalımın yükünün emekçi yığınların sırtına bindirilmesine karşı savaşta taşıdığı tarihsel sorumluluğun bilincinde olan TKP, tüm ilerici güçlere elini uzatıyor.

Sayın delege arkadaşlar, Kongrenize başarılar dileriz.

Türkiye Komünist Partisi
MK Genel Sekreteri
I. Bilen

23 Şubat 1979

Toplu sözleşme yılı

Bu yıl DISK'e ve Türk-İş'e bağlı sendikalara üye 500 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşmeler yapılacak.

Toplu sözleşmeler derin bir ekonomik bunalım ve sıkıyönetim koşullarında bağlanacak. İşbirlikçi tekeli sermaye kesimleri özellikle ekonomik bunalımı ortaya sürerek işçilerin ileri ekonomik-sosyal haklar ve kazanımlar elde etme savaşını bastırmak istiyor. IMF'nin dayattığı koşullara bağlı kalan CHP ağırlıklı hükümet işçilerin ücretlerini «kemerleri sıkma» politikası ile dondurmaya çalışıyor. Onlara Türk-İş başları «fedakârlık» çağrılarıyla, işçilere «Toplumsal Anlaşma»yı dayatarak yardımcı oluyorlar.

İşbirlikçi tekeli sermaye, holdingçiler «Toplumsal Anlaşma» benzeri anlaşmaları DISK'e ve ona bağlı sendikalara da dayatmak istiyor.

DISK Genel Yönetim Kurulu'nun yayınladığı bildiriye, DISK'in görüş ve istekleri belirlerken parlamento aritmetiğini, dış borçları gözönüne alacağı «bichimindeki sözler bu dayatmanın bir yansımasıdır, açık belirtisidir. Bu görüşleri sınıf sendikalarının içine ışıklar, Güven, Nebioğlu gibileri taşıyor. Bu görüşlerin yanısıra, sınıf uzlaşmacılığına karşı çıkan sendikaların kabaca suçlanması rastlantı değildir. Ekonomik bunalımı işbirlikçi tekeli sermaye yaratmıştır, dış borçlar tekeli burjuvazinin borçlarıdır. İşçilerin istekleri bunlara bakarak belirlenemez.

Sendikaların arasında bugün istem-

lerin saptanması sorununda başlıca iki ters görüş var. Birincisi, istemleri, patronların «olanaklarına», ne verebileceğine, kapitalist ekonominin «zorluklarına» bakarak sınırlama isteyen görüştür. Ötekisi ise somut durum üzerine zamansız abartmalı değerlendirmelerden, günlük kazanımların küçümsemesinden kaynaklanan «iste isteyebildiğini, kazanamazsak, işçi bilinçlenir» görüşüdür. Her iki görüş de, aynı kapıya çıkıyor: Savaşı engelliyor, eylemsizliğe düşürüyor.

İstemler işçilerin nesnel gereksinmelerinden kaynaklanan, acımasız sömürüye karşı kendi somut istemleri gözönünde tutularak saptanır. Komünistler, işçi sınıfının istemlerinin haklılığından hareket ederler. Bu istemleri, onların ölçüsü ne olursa olsun vargüçle desteklerler. «Nekadar birleşir, örgütlü savaşsak, o kadar kazanırız» ve «Ne kadar çok koparsak hakkımızdır»: Sınıf bilinçli işçinin belgisi budur. Komünistler en küçük, en yalın istemler için savaşı küçümsemezler, onu politik savaşla bağlarlar.

Faşist tirmanış, baskı-terör altında, işçi sınıfının çetin sendikal savaşımını başarıya ulaştırmak, tekellerin saldırısını püskürtmek, ücretlerde artış, yığınsal işten çıkarmalara son, gibi istemleri gerçekleştirmek için şu belgiler yaşamsaldır: Sıkıyönetimsiz toplu sözleşme için; Tunç ve Işıklar gibilerinin uzlaşmacılığı ve bölücülüğüne karşı sendikal birlik için savaş...

Amerika İran'daki patlamadan sonra bölgemizde ikinci bir dayanak noktası arıyor. Bu amaçla İran'daki askersel casusluk donatımını topraklarımızdaki üslerine aktardı. Türkiye'yi Yakın-Doğu'nun jandarması yapma plânını uygulamaya kalkıştı. Vaşington deniz piyadesi birliklerini topraklarımıza indirmekle, bu doğrultuda yeni bir adım daha atmak istiyordu.

Ecevit bu dayatmayı doğruladı. Topraklarımıza deniz piyadelerinin indirilmesi girişimine karşı çıktıklarını da söyledi. Ama, Amerikan askersel müdahale plânının ayrı ayrı halkaları olan bu tür dayatmalar karşısında hükümetin direnç gücü ne olabilir? Birkaç dolar daha fazla kopartmak için jeopolitik durumumuza satışa çıkaran bir hükümet bu dayatmalara karşı nasıl direnebilir? Ordumuza tümüyle NATO'nun emrine veren bir hükümet bu tür dayatmalara nasıl karşı koyabilir? Nitekim, yalanlamaların arkasından Amerikan helikopter ve uçak filoları Incirliğe indirildi. Hükümet şimdi de bu işlemin «inancılı» niteliğinden söz ediyor. Savak'ın eli kanlı akıl hocalarının, İran halkının cellâtlarının taşınması ne zamandan beri «insancılı» bir iş oluyor? Topraklarımızda ABD emperyalizmi kol geziyor. ABD emperyalizmi ülkemizin bugünkü bunalımlı döneminden alabildiğine yararlanıyor, askersel yayılma plânını gerçekleştirmek için giderek daha da küstahlaşıyor.

Ecevit «topraklarımızdaki üslerin başka bir ülkenin işçilerine karışılmasında araç olarak kullanılmasına izin vermiyeceklerini» söylüyor. Demek ki, Ecevit topraklarımızdaki üslerin başka bir ülkenin işçilerine karışılmasında kullanılmak istendiğini görüyor ve buna izin vermiyeceklerini söylüyor.

Eğer topraklarımızdaki saldırı üsleri komşu ülkelerin işçilerine karışma amacıyla U-2 olayında, Lübnan çıkarmasında olduğu gibi kullanılıyorsa, bu üsler halkımıza karşı, ülkemizin iç işlerine karışmak için hele-hele kullanılır. Aslında Ecevit hükümeti silâh ambargosundan sonra üsleri yasallaştırmakla, gerçekte Amerikan emperyalizminin her tür baskısına boyun eğmeninde önünü açmıştır. Bundan ötürü halkımız Ecevit'in sözlerine kuşkuyla bakıyor. Topraklarımızdaki Amerikan ve NATO saldırı üslerinin kaldırılmasını, topraklarımızın komşularımıza karşı askersel müdahale girişimleri için kullanılmasına izin vermemesini, bölgemizdeki tüm ülkelerle saldırmazlık anlaşması imzalanmasını istiyor.

Dayanışmanın başarısı

Istanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinde TKP Programını legal yayınlayan «ÜRÜN» dergisi sorumlusu Ahmet Taştan'ın üçünü duruşması yapıldı. Duruşmada önemli bir gelişme oldu. Mahkeme kurulu, Taştan ve avukatlarının daha önce ortaya sürdükleri faşist 142. maddenin Anayasaya aykırı olduğunu oybirliğiyle haklı buldu ve maddeyi incelemek üzere Anayasa Mahkemesine gönderdi.

Bu gelişme ilerici, yurtsever, anti-faşist güçlerin önemli bir kazanımıdır. Bu aynı zamanda ulusal ve uluslararası dayanışmanın somut bir ürünüdür. Mahkeme bu kararı sıkıyönetim koşullarında aldı. Bunun için de bu gelişme demokratik güçlerin sıkıyönetim baskılarına bir tepkisi olarak da anlam kazanıyor. Sıkıyönetim komutanlığı duruşmadan önce çeşitli baskı yöntemlerine başvurdu. «ÜRÜN» ve «Savaş Yolu» dergilerini kapattı. Daha önce de hükümet 142'inci maddeyi Anayasaya aykırı bulan savcıyı görevinden aldı, Yerine gönderilen savcı ise, bu faşist maddenin Anayasa Mahkemesine gönderilmesi görüşüne karşı çıktı. Bütün bunların tek amacı vardı: «TKP Programı» davası üzerindeki baskıları artırmak, ilerici, demokratik basına karşı anti-demokratik uygulamaları yoğunlaştırmak ve faşist maddelere karşı direnişi kırmaktır.

Ama demokratik, ilerici güçlerin kararlı tutumu uluslararası dayanışmanın gücü, Yargıçlar Kurulu'nun demokrasi inancı 142. maddenin Anayasa Mahkemesine gönderilmesi sonucuna doğurdu. Faşist maddelerin iptal edilmesiyle Türkiye'de demokratik özgürlüklerin gelişmesinde ileri bir adım atılmış olacak, TKP'nin üzerindeki yasağın başlıca dayanaklarından biri çökmüş olacaktır. Bu nedenle gerici güçler Anayasa Mahkemesine baskıları yoğunlaştırıyorlar.

Bu durumda faşist yasalara ve TKP üzerindeki yasağa karşı savaşı güçlendirmek güncel bir görev olarak duruyor. 141'inci madde de Anayasa Mahkemesine gönderilmeli, faşist maddelerin tümü iptal edilmeli, bu maddelerden yargılananlar serbest bırakılmalı, bu maddeler gereğince toplatılan yayınlar serbestçe yayınlanmalıdır.

Sıkıyönetimsiz toplu sözleşme! Ücretler yükselsin! İşten atmalara son verilsin!

Bölünme değil birlik

Türkiye Kürdistanındaki politik çatışmada, Kürdistan Demokrat Partisi ile Türkiye Komünist Partisi iki çizgiyi, yani Kürt burjuva milliyetçiliğiyle, proletarya enternasyonalizmi çizgilerini temsil ediyor. Türkiye dışında kurulan ve bölgedeki ayrı devletlerdeki Kürtleri burjuvazinin bayrağı altında birleştirme görüşüyle hareket eden KDP şefleri, çoktan beri Kürt köylüsünün çıkarlarına ihanet etti. Irak Kürt devrimi hareketini sattı. Barzanici bu gurup, bölgede emperyalizmin, anti-Sovyetizmin anti-komünizmin aracı oldu. KDP yöneticileri, daha şimdiden Maoçularla, Pekin yanlısı TIKP ile organik bağlar kurmuştur. Perinçek, Türkiye topraklarında emperyalizmin «böl-yönet» politikasının bu aracını destekliyor. Bu partinin yöneticilerinin Türkiye Komünist Partisi'ne, sosyalist ülkelere, Arap ulusal kurtuluş hareketine karşı saldırı yolunda politikasına arka çıkıyor. Her ikisi de her ne pahasına olursa olsun Türkiye proletaryasıyla, Kürdistan köylüsünün birleşmesini, TKP'nin önderliğinde anti-emperyalist, anti-faşist savaşa atılmasını önlemek istiyorlar. Niçin? Çünkü bu birlik ve komünist partisinin önderliği olmadan halkımızın hem Türk hemde Kürt köylüsünün kurtuluşu olanaksızdır. KDP'ye, şu ya da bu nedenle inanmış Kürt demokratları er geç bu gerçeği kavrayacak ve Barzanicilere, onların yeni takipçilerine baş kaldıracaklardır.

Kimileri bu gerçeği anlamamakta ayak diriyor. Bunlar, TKP'yi «eleştirme» adı altında adım adım burjuva milliyetçiliğine yaklaşıyor. KDP'nin temel politikasına, emperyalizm ile bağlaşıklık çizgisine göz yumuyor. Türk egemen burjuvazisinin yaptığı dolu dizgin talana, TKP'ye düşmanlık ederek karşı konabilir mi? Emperyalizm ile işbirliği yaparak, aynı patronun uşağına karşı konabilir mi? Şimdi, «Özgürlük Yolu» şefleri bu soruların ağırlığı altında eziliyorlar. Onlar, şu ya da bu şekilde bir süre kendileriyle yol arkadaşlığı edenlerin de haklı eleştirisiyle karşılaşılıyorlar.

Proletaryanın önderliği olmayan bütün politik hareketler gibi, Kürdistan'daki burjuva, küçük burjuva siyasal hareketler de bağırırlarında boydan boya bir çelişki taşıyor. Bu çelişki, milliyetçi, oportünist yönetimlerin bölücü tutumlarıyla, tabandaki halk güçlerinin birlik istemleri arasındadır. Komünistler bölücülerle savaşıyor, tabandaki halk güçleriyle birleşiyorlar.

Orduya çağrılar

Burjuvazinin gözleri her zaman ordunun üzerindedir. Barışçı koşullarda «ordunun yeri kışladır», «ordu politikayla uğraşmaz» sözlerini dil pelesengi yapar. Bunalımın ağır yüküne, sömürüye, talana karşı, sosyal ve ulusal ezgiye karşı işçi sınıfı, halk yığınları örgütlü, yığınsal savaşa kalktığı zaman ise tekeli işbirlikçi sermaye, egemen çevreler orduyu kışladan çıkarma yolunda her türlü kışkırtmayı yapar, her yola başvururlar. Bu bugün de öyledir.

Faşist Türkeş'in orduya çağrıları geçtiğimiz yılın Eylül ayında ilk «sıkıyönetim» isteği ile somutlanmıştı. Bu istem, başta hükümet olmak üzere genisi çevrelerce tepkiyle karşılanmış, hatta savcılık soruşturma açmıştı. Ancak belli bir hedefe yönelik ardi arkası kesilmeyen plânlı provokasyonlar, Türkeş'lere, Demirel'lere, egemen güçlerin daha ılımlı kesimini de kattı. Sonunda sıkıyönetime gidildi. Sıkıyönetim koşullarında faşistler orduyu kışkırtmakta elverişli bir ortam bulmuşlardır. Bu faşist koronun sözcülüğünü MHP'nin çatlak sesi «Hergün» ile hükümetler yıkan ünlü İTT tekelinin gazetesi «Tercüman» yapmakta. Örneğin Nazlı Ilıcak ... «baskı rejimlerinin özlemi duyulmaya başlanır ... bir sabah karanlığında tok sesli bir albayın konuşmasıyla daldıkları gaflet uykusundan uyanırlar» gibi kabadayılık taslıyabiliyor. «Ordu gelecekse gümbür gümbür gelmeli» diye, geliş biçimini de açıklayan bir başka köşe yazarı ise, «hayret edilecek nokta, Genel Kurmay'ın hükümete tam teslimiyet tavrı» diye, kışkırtmayı tırmandırıyor.

Emperyalizmin bu açık ajanları, hele Amerika'nın Orta-Doğu'da en sağlam kalelerinden birini yitirmesinden sonra, büsbütün gemi azağa almış bir şekilde, konumlarını sağlamlaştırmaya çalışıyorlar.

Ancak, uzun süredir devam eden bu çağrılar, ordunun tabanında tepkiler doğmasına neden oluyor. Yurtsever er, assubay ve subaylar, ordunun, uluslararası tekellerin ve işbirlikçilerinin çıkarları uğruna halkın ekonomik-demokratik haklarına karşı sürülmek istenmesine kesinlikle karşı çıkıyorlar.

TKP, onların bu çıkışlarını destekliyor. TKP, orduyu halka karşı sürmek için elverişli koşullar yaratan sıkıyönetimin kaldırılmasını istiyor, halkı ve tüm ilerici-demokratik güçleri bunun için eyleme çağırıyor. TKP, yurtsever er, assubay ve subayların, halkın bu haklı savaşımını desteklemesini ve kendilerinin de ulusal bir ordu için, kışlada demokrasi için savaşıma katılmasını istiyor.

İdeolojik saldırılar- Devrimci çizgi

Günümüzde, burjuvazinin komünist harekete, TKP'ye karşı ideolojik saldırısında, eskici sandığından çıkardığı «goşistlik» suçlamaları yine başyeri tutuyor. Gerici propaganda «iç savaş», «vurucu timler» çanları çalıyor, korku salmak için yalanı, iftirayı fora ediyor.

Bu saldırının dolaysız amacı çok açık: İşbirlikçi, tekelci burjuvazinin en şovenist ve terörcü kolu faşizme gidiyor. Yarattığı gürültü patırdı arasında faşizmin ayak seslerini gizlemeye çalışıyor.

Saldırının dolaylı amacı ise çok önemli: Bu, işçi hareketini «iç savaş» suçlamalarıyla korkutmak ve ideolojik bakımdan silâhsızlandırmaktır. Burjuva reformistlerinin bu korkutmacayı bıyık altından gülererek seyretmesi bundandır. Onlar, işçi hareketinin ne kadar büyük kesimlerini yeminli parlamenterist yapabilirlerse, ne kadarının ağzından korkutmacalarla «barışçıl sözler» koparabilirlerse, o denli düzenlerini güvenceye alacaklarını sanıyorlar.

Daha şimdiden, sağ oportünizm konularında yer alanlar, kendilerinin ne denli «barışçı» olduklarını kanıtlamak için, TKP'ye tıpkı burjuvazinin ağızıyla saldırıya geçiyor. Burjuvazinin korkutmaca politikası ürünlerini veriyor. Bunlar can güvenliği komiteleri gibi, halkın yığınsal örgütlenmesini içeren, günün koşullarına uygun örgüt biçimlerini karalıyorlar.

TKP'nin atılım döneminin başlıca bir özelliği, sağcı oportünizme karşı savaştır. Bu savaş bugün de tüm güncelliğiyle sürüyor.

Program ve atılım

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yol-doşın, Parti Konferansında okuduğu rapor, Türkiye'nin emperyalist zincirde zayıf halkalardan birini oluşturduğunu belirtirken, bu benzetmeyle neyi gösteriyordu? Bu, temel olarak, Leninci emperyalizm teorisine ve sosyalist devrim öğretisine, Türkiye'nin somut durumunun bilimsel çözümlemesine dayanıyor. TKP Programı bu özde onaylandı. Programda da belirtildiği gibi, Türkiye'de kapitalizmin göreceli geriliğine karşın, tekelci sermaye oluşmuş ve bir finans oligarşisi egemenliğe yükselmiştir. Bu durum çelişkileri gelişmiş kapitalist ülkelerden daha çok keskinleştiriyor, ulusal, demokratik görevlerle sosyalist görevler arasında çok geniş yığınları devrime çekebilecek özgün bir ilişki doğuruyor. Bu da, bir dizi orta derecede gelişmiş kapitalist ülkelerde görülen durumu yansıtır.

Bu somut çözümleme, iki ana sorunda sağ oportünizmin temellerine ağır bir darbe indirme olanağı verdi. Birincisi, partinin devrimci stratejisi parti programında belirtilen yönde onaylandı. Böylelikle sağcı oportünizme özgü iki tez çürütülmüş oldu. Bunlardan birisi, ulusal burjuvazinin ilerici rolünü abartan, onun iç ayrışmalarının derinleşmesini, egemen bölümün tekelcilığe yükselmesini ve emperyalizmle işbirliğine gitmesini görmezlikten gelen, o nedenle «kapitalist olmayan yol» tezini yanlış olarak ülkemize uydurmaya kalkan görüştür. Ötekisi ise, kapitalizmin tıpkı gelişmiş ülkeler örneğinde olduğu gibi, daha uzunca bir süre kendini yeni koşullara uyduracağını, dingin gelişebileceğini varsayan görüştür. Bu görüş yığınların eyleminde birden bire yükselmelerle ve önel etkenin hızlı bir gelişmesiyle devrimin yolunun açılabileceğini yadsıyor. «Tekellerin kuşatılması» anlamında uzun bir «demokratikleşme» dönemini öngörüyor. TKP bu görüşlere karşı, programında anti-emperyalist, anti-tekel, anti-feodal halk devrimi stratejisini formüle etti. Bu devrimin erki olan proletarya hegemonyasındaki ileri demokrasinin sosyalist devrime, proletarya diktatörlüğüne dönüştürülmesi tezini onayladı.

Partimiz, ikincisi, bütün bir görevler zincirini sürüklememizi sağlayan ana halkanın ne olduğunu saptadı. Konferans ve Plenum, bir yandan ulusal demokratik cephe çizgisini onaylarken, bunu gerçekleştirmek için «partiye güçlendirme» sorununu başa aldı. Bu hem partiye legal sosyalist akımın içinde eritme çizgisine, likidatörlüğe karşı kesin bir tutum oldu. Hem de, proletarya hegemonyası için partiye yığınlara götürme yerine, işçi sınıfını burjuvazinin peşine takma tutumuna da yonit verilmiş oldu. Öte yandan, «Türkiye'de gizli çalışma olanaksız» diyen sağ oportünist yasalılığa karşı da çıkıldı. Bu sapmalardan ilki, Türkiye işçi sınıfının nesnel varlığını küçümseyen, ötekisi ise, işçi sınıfının savaş gücüne güvenmeyen anlayışların ürünleridir. TKP, bunlara karşı, Marksizm-Leninizmle donanmış, her türlü koşulda savaşılmaya hazır bir «devrimciler örgütü», proletaryanın öncü, savaşkan kolu, onun yığınsal partisi olma görevini yükledi. Leninist parti öğretisi, TKP Tüzüğünde somutlandı. Parti, «fabrikalar kalemizdir» belgisini başa aldı ve ancak devrimci teoriyle donanmış bir partinin devrimci eyleme öncülük edebileceği gerçeğinden yürüyerek, ideolojik savaş ve kadro eğitimini can alıcı sorun saydı.

Oportünizme karşı

TKP'nin sağcı oportünizmle arasına çektiği bu kesin çizgi, bu sapmaya karşı savaşı ortadan kaldırmak şöyle dursun daha da keskinleştiriyor.

Bugün ülkemizde, yığınlar arasında biriken hoşnutsuzluğun yığın eylemlerine dönüşmesinin önündeki başlıca engellere karşı savaşa sağcı oportünizm ket vuruyor. Burjuva reformizminin yığınları destekleyen etkisine karşı savaşa, örneğin sıkıyönetim karşısında takılan «orta yolcu» tutumlarıyla zarar veriyor.

Sağcı oportünizme özgü bir tutum da önel etkenin rolünü küçümsemekte yatıyor. Bunlar, bir devrim durumunun oluşmasında önel etkenin hızlandırıcı rolünü görmüyorlar. Eylemsizlikte, yığın hareketlerini örgütlemeye gereken çabaları göstermemekte bu eğilim yansıyor. Günümüzde bir devrim durumundan söz etmek erken olur. Ama devrimci durumun oluşmasını uzaklara atmak, karamsarlık yaymak, yığınlardaki eylemsizliğin geçiciliğini yadsımak bir o kadar yanlıştır. Parti eğer sınıf savaşının olgunlaşmış görevlerinin çözümünü kolaylaştırabiliyorsa ve politikasıyla devrim hareketinin nesnel gereksinimlerini dile getiriyorsa, yığınların devrimci enerjisini yörengesine oturtabilir. Güçler oranının değiştirilmesine, bir devrim durumunun oluşmasına katkıda bulunabilir. Ülkemizde ekonomik bunalımın derinleştiği, yığınların yaşamının hızla kötüleştiği, gerici-faşist güçlerin bir hükümet devirmesine, işçi sınıfının ise tekelere karşı (yeni toplu sözleşmelerde), ekonomik, sosyal istemler için savaşılmaya hazırlandığı bir sırada önel etkenin rolünü her küçümseme büyük hatalara yol açar. Yığın eylemlerinden «faşizm gelir» diye kaçanlar, ya da nasılsa «yığınsal olmaz» diyerek eli kolu bağlı duranlar, «faşist diktatörlükten yeğdir» diyerek hükümetin politikasına destek olanlar, onun salıntılarıyla savaşmayanlar ne yapıyor? Gerici-faşist partilere böylece güç katmış oluyor.

CHP sağ kanat yöneticilerinin hükümette gericilikle uzlaşmalarında oportünistlerin yığınları şaşkırtması, pasifliğe itmesi, aşağıdan, yığınlardan baskının azalması başlıca rolü oynamıştır. Böyle bir durumda, yığınlara dayanmadan yalnızca yukarıdan yapılan her işbirliği burjuvazinin kuyruğuna takılma sonucunu doğurur.

Madalyonun öte yüzü

Önel etkenin önemli vurgulamak, devrim durumunun nesnel karakterini

TKP, YKP ve AKEL'in ortak bildirisi (özet)

TKP, YKP ve AKEL MK Genel Sekreterleri bir süre önce yaptıkları bir görüşmede bölgelerinde ve dünyadaki güncel sorunları ele aldılar. Yayınlanan Ortak Bildiri'de, dünyada ve Balkanlarda yumuşama sürecinin üstün gelen eğilim oluşunda Sovyetler Birliği'nin, sosyalist ülkelerin rolünü belirttiler. Bildiride, İran'daki devrimci gelişmelerden sonra emperyalizmin bölgedeki eylemlerini arttırdığına değiniliyor. ABD ve NATO egemen çevrelerinin halkları birbirine düşürme, iç gericiği kışkırtma, askersel üsleri genişletme, anti-komünizm, anti-Sovyetizmi yoğunlaştırma, Çin yönetiminin destek alma girişimleri bildiride yer alıyor.

Türk-Yunan anlaşmazlığı

(...) «TKP, YKP ve AKEL'in görüşleri şudur: Karasahanlığı sınırları gibi tüm diğer sorunlar barışçıl yoldan çözümlenebilir ve çözümlenmelidir. Ege denizi bunalımı, Amerikan ve NATO emperyalizminin oyunları sonucunda derinleşiyor, zorlaşıyor.» (...)

«Her üç parti, Türk-Yunan görüş ayrılıklarının Helsinki Sonuç Belgesi ilkeleri temelinde, herkesçe onaylanan uluslararası yasalara ve uluslararası deneyimin ilkelerine dayanmak yoluyla ulusal bağımsızlık, egemenlik ve dokunulmazlığa saygınlıkla, barışçıl görüşmelerde çözümlenmesini kesinlikle desteklerler. İki devlet arasında yapılacak görüşmelerin, emperyalist örgütlerin dışında, emperyalist denetim ve karışımından uzak olması gereklidir.

Komünist partileri, Türkiye ve Yunanistan'daki tüm ilerici ve barışsever güçler, silâhlanma yarışının durdurulması yoluyla savaştan kaçınılması için eşgüdümlü savaşırlar, kendi ülke hükümet-

lerinden kuvvete başvurmadan ya da kuvvet kullanma korkutması dayatmadan, barışçıl çözüm aramalarını isterler. TKP ve YKP, nereden gelirse gelsin, saldırgan ve salgıncı bir savaşa vargüçle karşı duracaklarını kesinlikle duyururlar.» (...)

Kıbrıs sorunu

Kıbrıs sorunu, hiç bir zaman Kıbrıs Türkleri ile Kıbrıs Rumları arasında bir çelişki olmamıştır ve olamaz. Bu sorun, Kıbrıs halkının bütünü ile emperyalizm, onun örgütleri arasında varolagelen bir çelişkidir.

Üç kardeş parti, Kıbrıs halkının – Türk ve Rum Kıbrıslılarının – anti-emperyalist, ulusal kurtuluş savaşımını, sorunun BMO çerçevesinde barışçıl çözümlenmesini, gerçekten bağımsız, egemen, toprağı bütün, bağlantısız, demokratik ve askersizleştirilmiş bir Kıbrıs için savaşımını desteklerler; Kıbrıs'tan Türk askerlerinin ve tüm yabancı askerlerin çekilmesinden, askersel üslerin sökülüp atılmasından, göçmenlerin yerlerine yurtlarına gönüllü dönmelerinden, kaybolanların aranıp bulunmasından yanadırlar.

Kıbrıs sorununun uluslararası yönünün çözümlenmesi için üç parti, BMO çerçevesinde uluslararası bir konferansın toplanmasını desteklerler. Bu konferansta BMO'nün ilgili kararlarının uygulanması, Kıbrıs halkına dayatılan uzlaşmaların kaldırılması ve Kıbrıs'ın bağımsızlığıyla ilgili Güvenlik Konseyince yeni ve etkin güvencelerin bulunması için çaba gösterilmelidir. Her üç parti, böyle bir uluslararası toplantının gerçekleşmesi için ülke halklarını savaşımını güçlendirmeye çağırırlar. Bu amaçla Kıbrıs hükümeti ve BMO Genel Sekreterince yapılacak daha etkin girişim-

lerle uluslararası dayanışmanın daha da aktifleştirilmesi gereklidir.» (...)

Bölgede askersel Amerikan varlığına karşı

«Her üç parti, kendi ülkelerinde bulunan emperyalist savaş üslerinin sökülüp atılması (...), Türkiye ve Yunanistan'ın NATO'dan çıkmasından ve kölelik anlaşmalarının yırtılmasından yana olduklarını bir kez daha duyururlar (...)

«Her üç kardeş parti, emperyalizm ile gericiğe ve bunların yeni yardımcısı olan Maocu Çin yönetimine, şövenizme ve burjuva milliyetçiliğine karşı, sorunların adaletli bir biçimde çözümlenmesi, üç ülke halkları arasında barış, dostluk ve işbirliğinin güçlendirilmesi, Doğu Akdeniz bölgesinin emperyalist savaş üslerinden arınmış bir barış, güvenlik ve işbirliği bölgesi durumuna gelmesi için yürütülen savaşımında Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs işçi sınıfını, köy emekçilerini, aydınlarını çabalarını arttırmaya ve uyumlaştırmaya çağırırlar.

Her üç parti Türkiye'de faşist terörün tirmanmasını, egemen güçlerin üsteleyen anti-demokratik baskısını protesto ederler. Tüm ilerici ve demokratik güçlerle, özellikle 58 yıldan beri illegal koşullarda savaşan TKP ile dayanışma içinde olduklarını duyururlar. TKP'nin legalleşmesini isterler (...) Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde eylemlerini eşgüdümlü olarak sürdürürler.»

TKP MK Genel Sekreteri
I. Bilen

YKP MK Genel Sekreteri
H. Florakis

AKEL MK Genel Sekreteri
E. Papayoaou

unutmaya yol açamaz. Lenin'in dediği gibi, «dünyada hiçbir bolşevinin en derin siyasal ve ekonomik nedenler proletaryayı harekete getirmedikçe (...) bir tek halk hareketini bile kışkırtmaya çağını' (...) anlamak o kadar güç müdür?» Günümüzde goşist guruplar, Leninizme karşı saldırılarında, devrim durumu ile ilgili öğretiyi tepetaklak ediyor. Onu anlaşılabilir bir duruma sokuyorlar. Bunlar, «sürekli bir devrim durumunun varlığı»ndan söz ediyorlar. Hiç bir bilimsel temeli olmayan bu görüş serüvenciliğin, bireysel terörizmin bugün de başlıca dayanağıdır.

Goşist ideologlar, faşist bir diktatörlükle, bir burjuva parlamenter hükümet arasındaki ayrımı bir yana bırakıyor, «ya

hep, ya hiç» kumarını oynuyor. «Tek yol devrim» belgisiyle, günümüzün ivedi görevlerinin üzerinden atlıyor.

Bu türden goşist görüşler, küçük burjuvazinin sabırsızlığını yansıtıyor. Kuşkusuz, sınıf savaşı içinde, küçük burjuvaziye özgü görüşler, şurada ya da burada işçi hareketine de bulaşıyor. Özellikle Türkiye'nin somut durumunun çözümlenmesi, terörizm («anarşi») olgusunun değerlendirilmesi vb. sorunlarında yanlış eğilimler beliriyor. Devrimci durum üzerine zamansız, erken sonuç çıkarmak, pratikte güncel savaş görevlerini küçümseme, politik alanda eylem birliği sorunlarını atlama eğilimlerini doğuruyor. Buna karşılık, kimileri, komünist taktikler izlemenin, devrimin özel

etkenini hazırlamak için var güçle bir çaba göstermenin, devrimci bir durum yoksa olanaksız olduğunu sanıyorlar. «Ya devrim, ya karşı-devrim» ikileminin pratik bir sorun olacağı gün gelmeden, hem devrim, hem de faşizm olmayan bu geçici aşamanın devrimi yakınlaştıracak görevlerini unutanlar gerçek devrimci sayılamazlar. Devrimci olmayan bir durumda devrimci olmanın zorluğunu Lenin önemle vurgulamıştır.

Kaldı ki, sınıf savaşlarının çevreninde fırtına bulutları kümeleniyor. TKP, bir yandan, partinin Leninci birliğini güçlendiriyor, öte yandan güncel politik sorunların içinde yığınları devrime hazırlıyor.

Güçlü hükümet

(1. sayfadadan devam)

yiğinsal tepkisi karşısında, AP ile işbirliği yapmaktan vazgeçmeden, yeni bir hükümet ortaklığına karşı olduğunu belirtmek zorunda kaldı.

AP-CHP koalisyonuyla güdülen amaç: emperyalizmin ve iç gericiğin konularını güçlendirmektir. Sıkıyönetim koşullarında ulaşılmak istenilen böylesi bir amaç, hangi yöntemlerle kotarılsa kotarılsın emperyalizmin, militarist kliğin dayatması anlamına gelecektir. Bu yonde atılacak her adım karşı devrimci olduğundan TKP, iç gericiliğin hükümeti yıkmaya, AP ile CHP sağ kanadı ortaklığını kurma girişimlerine kesinlikle karşıdır. Açık ki, CHP sağ kanat yönetimi yiğinsalardan uzaklaşmış, erkte kalmayı gerici-faşist partilerin tutumuna bağlamıştır. Bu hükümet, gerici-faşist hükümet devirmesini önleyecek, ulusal çıkarları koruyacak güçten yoksundur. O, izlediği politikayla yolu faşizme açıyor. Emperyalizme boyun eğiyor. TKP, bu durumda en geniş yiğinsal hareketi geçirmenin, karşı devrimci çıkışlara yiğinsal ve örgütlü yanıt vermenin zorunluğunu vurguluyor. Kuşkusuz, böylesi bir tutum, hükümet devirmesini geri püskürtme savaşı, CHP sağ kanat yöneticilerinin daha da yalıtılmasını, anti-emperyalist, anti-faşist birliğin güçlenmesini ve ülkemizin önüne ileri devrimci perspektiflerin açılmasını sağlayacaktır. Hükümeti devirme girişimlerine karşı çıkmak, bu hükümeti desteklemek anlamına gelmez. TKP, hükümetin sağcı politikasını, NATO'culuk, bunalımların yükünü emekçilerin sırtına yıkmaya, sıkıyönetimcilik politikasını desteklemiyor. Emperyalizmin, gerici, faşist güçlerin halkımız için oluşturduğu tehlikeye karşı örgütlenecek yiğinsal eylemleri emekçilerin güncel istemlerini savunma savaşıyla örmek gerek.

Engelleri aşmak

Anti-emperyalist, anti-faşist birçok yersel eylem birliği girişimi başarılı sonuçlar veriyor. Kazanım, tüm ilerici hareketin oluyor. Ama, eylem birliğinin yukarıdan sağlanması yolunda henüz olumlu bir belirti olmadığı gibi, birçok yersel eylem birliği girişiminde de ters gelişmelere rastlanıyor.

Özellikle, son zamanlarda, TIP'e yakın çevrelerle eylem birliği denemelerinde tabandaki kimi olumlu eğilimlere karşın, verilen sözlerden dönmeler, kaypak tutumlar gözleniyor. Bu, birçok yiğinsal örgütünde, demokratik konuların yitirilmesi, ya da zayıflaması sonucunu doğuruyor. Tersine, ilkesel davranılan her yerde başarı sağlanıyor.

Eylem birliğinin önündeki engeller ne-

Lenin köşesi

Savaş biçimleri

Lenin'e göre işçi sınıfı hareketinde en uygun savaş biçimleri, sınıf savaşlarının içinde bulunduğu evreye, güçler oranına, güncel istemlere, aşama hedeflerine ve sonul amaca sıkı sıkıya bağlıdır.

Lenin, «Karl Marks» adlı yapıtında, sınıflar arasındaki karşılıklı nesnel ilişkilerin, işçi sınıfının strateji ve taktikğine temel olduğunu belirtir. Sonra Marks'tan kimi tarihsel gelişmelerde «20 yılın bir günden fazla etmeyeceği», «ama daha sonra 20 yılın yoğunlaştığı günlerin gelebileceğini» söyleyen bir alıntı yapar. Şöyle sürdürür: Komünist Partisi «bir yandan politik durgunluk, ya da 'barışçıl' gelişme denen salyangoz gibi yavaş gelişme dönemlerinden, ileri sınıfın bilincini, gücünü, savaş yeteneğini geliştirmek için yararlanmalıdır, öte yandan, bütün bu çalışmayı, o sınıfın hareketinin sonul amacı'na yöneltmelidir ve bu sınıfı, 20 yılın yoğunlaştığı' o büyük günlerin büyük görevlerinin pratik çözümü için yetenekli duruma getirmelidir». (Tüm yapıtlar, c. 26, s. 78.)

Komünist partisi, «en değişik savaş biçimlerini benimser, onları icat etmez, tersine hareketin içinde devrimci savaşın yürüttüğü savaşın kendiliğinden oluşan biçimlerini genelleştirerek bir araya getirir, onları örgütler ve bilinçlendirir». (Tüm yapıtlar, c. 14, s. 1.) «Marksizm bu açıdan, söz yerindeyse, yiğinsal pratiğinden öğrenir; masa başındaki 'sistematikçilerin' uydurduğu savaş biçimlerini yiğinsalara öğretmekten çok uzaktır». (Tüm yapıtlar, c. 14, s. 2.)

Savaş biçimlerinin elverişli olup olmadığını Lenin her zaman nesnel ve öznel koşullara bağlı olarak saptamıştır. Bu biçimlerin var olan güçler oranında işçi sınıfının, emekçi yiğinsalın en geniş kesimlerini savaşa sokmaya, sınıf bilincini, örgütlülük düzeyini, savaş gücünü geliştirmeye, komünist partisinin yiğinsal arasında etkinliğini arttırmaya, onları, daha yüksek politik hedeflere yaklaştırmaya yarayıp yaramadığına bakar. «Partinin var olan gücüne uygun olan, var olan durumda en büyük sonucu elde etmeye yarayan» her savaş biçimini elverişli sayar. (Tüm yapıtlar, c. 4, s. 376.) «Biz Marksistler her zaman yiğinsalın gücünü ve sınıfların karşılıklı ilişkilerini kesinlikle göz önünde tutarak şu ya da bu savaş biçiminin amaca uygun olup olmadığını saptamakla övünürüz. Biz: Her zaman bir ayaklanma elverişli olmaz, yiğinsalarda belirli ön koşullar oluşmamışsa, bu bir serüvendir, dedik. Devrimin görüş açısından pekçok kez bireysel direnişin en yiğitçe biçimlerini bile elverişsiz ve zararlı olarak yerdik ...» der. (Tüm yapıtlar, c. 35, s. 348-349.)

Günümüzde, savaşan aktif kesimlerle, geniş halk katmanları arasında köprüleri sıklaştıran, bütün ulusal demokratik güçlerin ortak eylemine yardımcı olan, partiye geniş yiğinsalın sempati ve desteğini kazandıran savaş biçimleri uygundur, yararlıdır.

Kadınlara iş bulmada, eğitimde, ekonomik, sosyal ve politik yaşamda eşit hak! Kadın emekçilere eşit işe eşit ücret! Her iş yerinde kreş! Analığa saygı!

lerdir? Bu her şeyden önce, burjuvazinin politikası, baskısı, etkisidir. İşbirlikçi, tekelci burjuvazi TKP dışındaki sosyalist partilerin yasallığını tanıyor. Buna karşı, TKP ile eylem birliğinden yana olanlara karşı ağır baskılar uyguluyor. Bu durum, yasaklamaların, komünist partisinin legal çalışmasını olanaksız kıldığı, buna karşın TKP ile eylem birliği yapmaya engel olduğu yolunda çelişik görüşlerin doğmasında etken oluyor. Burjuva yasalıcılığına bel bağlama yönündeki oportünizm böyle beliriyor.

Revizyonist öğelerin propagandaları da bu yönde etkili oluyor. Örneğin, TIP içinde bölücü girişimleriyle tanınan «Küçük» gurubunun başlıca çabası, TKP ile eylem birliğini baltalamak, anti-TKP tutumları kışkırtmak, bu ortamdan anti-Sovyet propaganda için yararlanmak olmuştur.

TKP ile öteki partiler arasında eylem-

birliğine TKP'nin illegal olması kuşkusuz küçümsenmeyecek zorluklar çıkarıyor. Ama, sorun çözülmez değildir. Sorunu, yasal sınırlar içinde çözmek olasıdır. Her şeyden önce, anti-TKP, anti-Sovyet bozguncularla bütün bağları koparmak, kendi tabanına dayatılan TKP düşmanlığı kampanyasına son vermek, üyelere komünistlerle işbirliğini yasaklamak. Komünistlerin etkin olduğu örgütlerde, sendikalarda düşman, bölücü guruplar oluşturmamak, tersine ortak düşmana karşı böylesi örgütlerin yönetimleriyle dayanışma kurmak. Engelleri aşma yolu budur.

Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizminden sapmalara sağ ve «sol» revizyonizme karşı savaş!

Bursa mitingi

Bursa'da «Güç ve eylem birliği»ni oluşturan örgütler, 18 Şubat pazar günü «Anti-demokratik yasalara hayır!» mitingi yaptılar. İşçiler, çevre köylüleri, ilerici, yurtsever gençler, demokrat aydınlar, öğretmenler bu mitinge yığınsal olarak katıldılar. Bursa halkının coşkunca desteklediği yürüyüş ve miting boyunca sıkıyönetimin kaldırılması, demokratik basına, işçi basınına yöneltilen anti-demokratik uygulamaların durdurulması, faşist katillerden hesap sorulması, MHP'nin kapatılması ve faşist Türkçeş'in tutuklanması istendi.

Bursa mitingi burjuvazinin, sıkıyönetimcilerin gözünü korkuttu. Çeşitli yörelerden gelip mitinge katılan ilerici, yurtsever gençler üzerinde hemen baskı makinesi işlemeye başladı. Mitingden dönen 300'den fazla genç Kasımpaşa araba vapurunda tutuklandı. Bu olay, işçi sınıfının savaş yolunda yürüyen gençlere yapılan baskılar emekçi halkımızda büyük nefret uyandırdı.

Bursa halkı; faşistlere, baskılara karşı savaşta kararlıdır. Türkümüzü biz inançla, yürekte söylüyoruz:

»Milyonları yaratırken işçinin iş kuvveti
Bir avuç burjuva yutar, doğan bütün serveti,
Biz çalışır yaratırız, keyfi için onların
Bugün böyle, fakat böyle olmayacaktır yarın»

Bursa'dan bir işçi

M İ L İ T A N L A R D A N

Çaycuma mitingi

59 yıl önce Mustafa Suphi ve 14 yoldaşının Karadeniz'de alçakça öldürüldüğü güne rastlayan 28 Ocak Çaycuma mitingi, bu güne dek bölgemizde görülmemiş bir yığınsallıkla yapıldı.

Mitingin yapılacağı duyulur duyulmaz, Çaycuma'da CHP'nin başına çöreklenmiş sağ sosyal-demokratlar, başta halı tüccarı ilçe başkanı İrfan Müftüoğlu olmak üzere yoğun bir karalama kampanyasına geçtiler. Genel seçimlerde bile köylere gitmeyen bu gerici unsurlar, demokratik güçlerin anti-faşist, anti-empyrist çıkışları söz konusu olunca kar-çamur demeden köylere dağıldılar. Köy muhtarlarına, köylülerin mitingine katılmaması yolunda tehditler savurdular.

Zonguldak'ta eylem birliği yerine «eylemsizlik birliği» yeğleyen ve bölgemizde hiçbir tabanı bulunmayan kimi sosyalistler de faşist Zonguldak valisi ve sağ sosyal-demokratlarla aynı gerici koroya katıldılar.

Ne var ki, 28 Ocak Çaycuma mitingi, 15'lerin ve Maraş kırımının hesabını sormak için savaşıma and içmiş demokratik güçlerce düzenleniyordu ve halk bunun bilincindeydi. 300 ilerici, namuslu CHP'linin mitingi engellemek isteyen Çaycuma CHP ilçe başkanını protesto etmesi ve miting ilânını belediyeden yaptırmak istemeyen belediye başkanının halkın baskısı karşısında gerilemesi bu bilincin açık kanıtlarıdır.

28 Ocak günü 30'a yakın demokratik kuruluşla birlikte, «Çaycuma Köy Kooperatifleri» pankartı ile 6 köyün ve «Çaycuma İlerici Esnafı» pankartı ile esnafın yığınsal olarak mitinge katılması, sağ sosyal demokratlarla aynı gerici koroya katılanların suratına bir şamar gibi indi.

Mitinge 4 bini aşkın yurtsever katıldı. En önde Maraş kırımı sırasında anasının karnında öldürülen bebeği gösteren büyük bir resim, hemen onun arkasında da Mustafa Suphi ve Bilen yoldaşın resimleri. Mitinge katılanlar «Maraş'ın hesabı sorulacaktır!», «Faşizme geçit yok!», «15'ler başlattı, yüzbinler dürdürüyor!», «Suphi-Nejat öneümüz, yaşatacak gücümüz!», «UDC'de birleş!», «Doğmamış bebeler faşist terör gördüler!» gibi belgeler haykırdılar. İKD'nin önünde yürüyen ve ellerinde «Silâhlanma değil, kreş istiyoruz!», «Annemiz, babamız, abimiz öldürülmessin!» pankartları taşıyan 100'ü aşkın çocuğun, «Katil Türkçeş tutuklansın!» diye haykırmasına kenarda bekleyen halk da katıldı...

Zonguldak'tan bir emekçi

N a z İ m a r a m İ z d a

İzmir'de

Nâzım Hikmet, doğumunun 77. yılında İzmir'de Fuar Spor-Sergi Sarayında yığınsal bir toplantıyla anıldı. Salon tıklım tıklım. Duvarlarda şu belgiler asılı: «Bağımsız ve ileri bir Türkiye işçi sınıfının ellerinde kurulacaktır!», «İkili kölelik anlaşmaları yırtılsın!», «UDC için ileri!», «İleri demokratik bir düzen!». Nâzım'ın çok yönlü, büyük kişiliği bir beze şöyle yazılmıştı: «Sanatçıydı. Barış savaşçıydı. Komünisti...»

Tüm seçkin konuşmacılar, işçiler, demokrat aydınlar, sanatçılar Nazım'ın partisyle, Türkiye Komünist Partisi'yle olan bağını, işçi sınıfının yiğit bir savaşçısı olduğunu, ateşli bir enternasyonalist olduğunu dile getirdiler. Türkiye işçi sınıfının, dünya barışsever halklarının büyük şairi Nazım Hikmet 77. doğum yılında «TKP'ye özgürlük!» haykırışlarıyla anıldı. En önemlisi, dışarda bekleyenlerle 10 bini aşan halk, «sıkıyönetim

kaldırılsın, MHP kapansın, Türkçeş tutuklansın!» diye haykırdı.

Nazım'ı büyük bir devrimci coşkuyla anarken, en önemli olaylardan biri faşist-kurşunlarıyla felç olan Doçent Server Tanilli'nin Londra'dan, Stoke Mandeville hastahanesinden gönderdiği mesaj oldu. Bu anti-faşist öğretim üyesinin, yürekli demokratın mesajını salonda bulunan 10 binin üstünde kişi anti-faşist belgeler haykırarak alkışladı. Server Tanilli mesajında şöyle diyordu: «Nazım Hikmet, evet büyük, çok büyük bir şairdir. Ama komünist bir şairdir. Proletaryanın şairidir. Ölünceye kadar da proletaryanın şairi olarak kaldı. Bir komünist olarak öldü. Onun sanatının biçimi ve üslubuyla, ülküsü birbirinden ayrılmaz. Etle tırnak gibi birbirine bağlıdır onlar...»

Evet... Server Tanilli'nin dediği gibi, biz o bütünü burjuvaziye parçalamıyacağız.

İzmir'den bir devrimci

Zonguldak'da

13 ilde uygulanan sıkıyönetimin soğuk rüzgârları ta Zonguldak'ta duyulurken, 20 Ocak günü ilimizde Nazım'ı anma gecesi yığınsal biçimde yapıldı. Gecenin göze çarpan en belirgin özelliklerinden biri de, katılanların halkın değişik kesimlerinden oluşuydu. Yaş ortalaması da oldukça yükseldi.

Zonguldak'ta ilk kez yapılan Nazım Hikmet'i anma gecesi, halk arasında çok büyük ve önemli yankılar uyandırdı. Ertesi günlerde, emekçi yataklarında konuşulan konuların başında gece ve Nazım'ın komünist bir ozan olarak gerçek kişiliği geliyordu.

Zonguldak'tan bir işçi

Gençlik halkımızın geleceğidir. İşçi, köylü, öğrenci gençliğin ulusal ve uluslararası birliği ve işçi sınıfıyla bağlarını güçlendirmesi için savaş!

PARTİ YAŞAMI

İki eğilim

Yurdumuzun üzerinde Amerika, NATO baskısı üstelidir. Bu süreç içinde işbirlikçi burjuvazinin faşizme tırmanışı da hızlandı. NATO ve Amerika'nın dayatmacasıyla sıkıyönetim geldi. Yeni bir durum ortaya çıktı. Güçlerin dengesinde değişim, savaş taktiklerine yansdı.

Küçük burjuvazi, orta katmanlar, bu sosyal temele dayanan akımlar, oluşan değişikliği göremiyor, kavrayamıyor. Kimileri yarı yolda duraksıyor, kimileri de yoldan çıkıyor.

İşçi sınıfı hareketine, kendi yanlış görüşlerini, tutumlarını aşılama isteyen ortada iki akım var: Biri sağ oportünizm, öteki «sol».

Faşizmin tırmanmasını yığınlık gösteren, sıkıyönetimle birlikte daha pasifleşen çevreler sağ oportünizmi yayıyor. Bunlar, burjuva yasallığına, parlamentoculuğuna körü körüne bel bağlıyorlar. Sıkıyönetimden, bugünkü ikircimli hükümetten medet umuyorlar. Bunlar üstelik, hem korkuya kapılıyor, hem de korkularını yığınlara aşılama istiyorlar: Sıkıyönetimle uzlaşın, en iyi eylem eylemsizliktir, yoksa faşizm gelir, diyorlar. Bir de baskı altındaki yığınların savaşının temposundaki yavaşlamadan karamsarlığa kapılanlar var. Bunlar yığınların savaşına güvensizlik duyuyorlar. Yavaşlamayı ve küçük burjuva çevrelerdeki yığınlığı mutlaklaştırıyorlar, karamsarlık yayıyorlar.

Oysa yığın hareketinin temposundaki yavaşlama geçicidir. Bunun bir nedeni, burjuva reformizminin yanı sıra, bazı sendikaların başını tutan Tunç gibi sosyal-hainlerin, ışıklar gibi entrikacı, bölücülerin, işçi hareketini engellemeleridir. Sağcı oportünistler eylemden kaçmakla, yığın eyleminin önündeki bu engelleri güçlendiriyorlar.

Buna karşılık, «sürekli devrim durumu var» diyen gösteler, işçi sınıfının tarihsel rolünü yadsıyor, yığınlarla bağ kurma gereğini küçümsüyor, bireysel terörizme sarılıyor.

Bir de sınıf savaşlarındaki gitgelleri, zigzagları göremeyen, sınıf dengesindeki somut durumu, buna uygun Leninci taktikleri seçemeyenler var. Bunlar öznel düşlerini gerçek yerine koyuyor, kendi sabırsızlıklarına takılıyorlar. Sınıf savaşının önümüze koyduğu görevlerin üzerinden atlıyor, «devrimci durum» üzerine zamansız sonuç çıkarıyorlar.

Bu her iki akım ve onlardan etkilenen görüşler, bugün halkımızın, işçi sınıfımızın ulusal bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm savaşına zarardan başka hiçbir şey vermiyor. TKP, bu her iki ters akımı gözardı etmiyor. TKP, yığınlarla giderek mal olan politikasını ardıcıl izliyor.

Ajıtasyon

Parti basınında ajıtasyonun yeri nedir? Partinin politik rotasında yurtta ve dünyadaki boşluca bir olayı, gelişmeyi ele almak, aydınlatmak, böylece yığınları eğitmek, örgütlemek ve partinin koyduğu devrimci görevlerin çözümü için eyleme yönelmek.

Yurt çapında yayılan proleter devrimci bir organda ajıtasyon, Lenin'in deyişiyle, «işçilerin tepkilerini, işçi grevlerini, proleter savaşın öteki biçimlerini, politik baskıların her türlü görünüş biçimini sürekli yansıtmak ve bu olguların her birinden, uzak amaç sosyalizm açısından, proletaryanın politik görevleri açısından belirli sonuçlar çıkarmak» görevini üstlenir.

Ajıtasyon, konusunu tekil, somut, güncel olaylardan alır. İçeriğini, yönünü, Marksçı-Leninci ilkeler, parti politikası belirler. Biçimini, yöntemini somut koşullara uydurur. Parti basını, başarılı ajıtasyonu ülke çapında yaygınlaştırır.

Lenin komünistlere sabırla yığınlara yönelmeyi, her katmanın, her işyerinden işçilerin, emekçilerin özelliklerini öğrenmeyi, onların yaşamlarıyla, savaşlarıyla sıkı sıkıya bağlanmayı salık verir. Yığın içinde politik çalışmayı inandırıcı, kanıtlayıcı bir biçimde, anlaşılır, açık bir dille, somut ve özlü konuşarak, yazarak yürütmeyi öğütler. Kimileri bunu pasif, kuru, «ruhsuz» yazmak olarak anlıyor. Böylelikle ajıtasyon düzeyi düşük yazılar çıkıyor. Oysa ajıtasyonun başarılı olması, onun tek düze değil, canlı, kimi zaman coşturucu bir deyişle yazılmasına, burjuvaziye, oportünizme karşı ideolojik savaş vuruca, militanca yürütmesine bağlıdır. Savaşkan olmayan, kendine güvenmeyen ajıtasyon, amacına ulaşamaz.

Komünist Partisi'nin politikasının doğruluğuna yığınları kendi deneylerinden çıkararak inandırmak, yığınların devrimci bilincini, eylemliliğini geliştirmek gerek. Bunun için hem onların güncel, yakıcı istemleri için çıkışlarını ekonomik savaşlarını, politik savaşla bağlamak, hem de, «çok yönlü politik açıklamalarda bulunmak» gerekir. Hükümetin tekellerle uzlaşın, faşist tehlikeye yol açan politikasını yığınlara göstermek. Baş vuruşa emperyalizme, hükümeti devirmek isteyen gerici-faşist güçlere yönelmek. Emperyalist baskılara, faşist tehlikeye, sıkıyönetime, politik baskılara karşı tepkileri var güçle desteklemek. Halk yığınlarının devrimci sesi olacak, onları harekete geçirecek bu içerikte etkin ajıtasyonu yoğunlaştırmak gündemdedir.

Halk yiğitleri

28-29 Ocak, bu yıl bir başka türlü anıldı. Komünistler yalnız TKP'nin kurucuları Suphi'leri, Nejat'ları, «onbeşler»i, yarım yüzyıl boyunca emperyalizme, sınıf düşmanlarına karşı savaşlarda ölen binlerce komünisti anmakla kalmadılar. Son birkaç yılda gerici-faşist güçlerin, Maocuların saldırılarıyla canlarını veren gencecik komünistleri, sempatanları da andılar. Bu büyük kavgada düşenlerin anılarını yaşatmaya, onların yolunda utkuya dek savaşmaya and içtiler.

TKP'yi 58 yıldır yaşatanlar, onun yılmaz savaş erleri, yaşamlarını proletaryanın, halkın kurtuluşuna adanmış militanlardır. Onun savaş tarihi, böylesi halk yiğitlerinin kanıyla yazılmıştır. Bugün TKP'ye üye olanlar, bu savaş yoluna baş koyuyor.

Parti sıralarına giren genç komünistler, yığınların önünde sınıf düşmanına karşı, oportünizme karşı ödünsüz savaşın yaşamlarını örnek alıyor. Onlar eylemsizliğe, ya da bireysel terörizme sapan yollardan ayrılmış proletarya öncüsünün yoluna giriyorlar. Burada bireyciliğin hiçbir türüne, kendini beğenmişliğe, bildiğini okumaya yer yok. Parti tüzüğüne, disipline uymak var. Partinin kolektif istemine uymak, çizgiden çık-

madan sırada savaşmak var. Sert savaş koşulları, bunu her zamankinden çok gerektiriyor.

Egemen sınıflara kafa tutup küçük burjuvaziden gelen kimilerin bu disiplin, bu koşullarda ağır basan santralizm sıkıyor. Koşulların zoruyla, kimisi de uzun süre yalnız savaşmak durumuna düşüyor. Sürekli parti yönlendirmesinin eksikliğiyle kendi başına buyruk iş yapmaya alışıyor. Yeni, genç partililer ölmü hiçe sayarak görevden göreve koşuyorlar. Başarıları da, eksikleri de yalnız kendilerinin değil, tüm partinin başarısı, eksigi olarak görmeleri, değerlendirmeleri her zaman kolay olmuyor. Öteki parti örgütlerinin, diğer yoldaşların katkısı, illegal koşullarda pek göze çarpmıyor.

Kadroların bilincini, komünist morali geliştirmek için kolektif parti yaşamını üyelere duyurabilmenin önemi büyüktür. Komünist partisini yukardan aşağıya bir bütün, parti örgütlerinin birliği olarak kavratmak, özellikle temel örgüt sekreterlerinin sürekli görevi oluyor. «Nerede bir yoldaş varsa, orada parti vardır» sözü böylelikle somut yaşama geçiyor. Komünistler, Suphi'lerin, Nejat'ların, halk yiğitlerinin yolunda, parti yolunda birbirlerine sınıksız sarılmış, ilerliyorlar.